

Het net

Over het boek

Auteur: Frank Geleyn

Uitgeverij: De Eenhoorn

Over de maker

“Het Net” is het laatste boek van deze schrijver uit Torhout. Hij overleed in januari 2023 aan NET-kanker, dezelfde ziekte dus als de moeder van Arthur, het hoofdpersoonage in dit boek. Hij was pas 62 jaar. Frank Geleyn was leraar Frans en Latijn en schreef kinder- en jeugdboeken die vaak over actuele thema’s gingen. Zijn debuut maakte hij in 2003 met “Ik zwijg”, een jeugdroman over pesten. “Game over” (2021) gaat over gameverslaving. “Bloed op het schoolplein” (2011) over geweld op school en “Het Net” (2022) over omgaan met kanker. Moeilijke onderwerpen, maar Frank Geleyn zorgde er voor dat het niet te zwaar en somber werd, wel realistisch maar ook hoopvol en met een optimistisch einde. Zijn boeken werden vaak genomineerd, ook voor De Leesjury, zoals “Monsters van het bloed” in 2007, “Jack de slak” (2021) en nu “Het Net” (2022).

Sommige van zijn kinderboeken werden vertaald in China, Korea en Denemarken.

Voor het lezen

Als begeleider kan je kiezen of je de juryleden van tevoren vertelt dat de schrijver overleden is. Of pas daarna. Dat moet je zelf beoordelen. Het kan de reacties beïnvloeden natuurlijk.

1. HET VERHAAL

1.1. Korte inhoud

Het is een doodgewone vrijdag, Arthur komt thuis van school en wil meteen naar de voetbaltraining vertrekken maar zijn ouders houden hem tegen. Ze vertellen hem en zijn zus Olivia dat hun moeder kanker heeft. Moeder wil dat iedereen zo gewoon mogelijk blijft doen. Ze wil optimistisch blijven. Daarom wil ze ook dat Arthur gewoon naar de training en de match gaat op zondag.

Hij is bang en ongerust maar vastbesloten om moeder zo veel mogelijk te steunen. Hij piekert veel, dan slaat zijn verbeelding op hol en bedenkt hij de ergste scenario’s. Dat noemt hij de crazy monkey in zijn hoofd. Maar ondanks alles droomt hij ook over de liefde... Want Arthur is stiekem verliefd op Morgane. Ze fietsen iedere dag samen naar school. Hij zegt niets over de ziekte van zijn moeder, ook niet aan zijn vrienden. Hij wil geen medelijden en zeker niet van de leerkrachten. Maar toch doen de bemoedigende woorden van zijn voetbaltrainer hem goed. Op maandag wordt moeder geopereerd en ze mag na een paar dagen naar huis. De kanker is niet helemaal weg. Ze is moe en heeft veel pijn. Arthur en zijn vader zorgen voor haar. Arthur is soms boos dat zijn vader te veel tijd besteedt aan zijn werk maar vindt het dan ook weer prachtig dat hij moeder trakteert op een concert van Axelle Red! Het gaat op en neer met de ziekte, moeder vermagert sterk en de pijnaanvallen komen op onverwachte momenten. Het weegt op het gezin, Arthur probeert zich sterk te houden en op school niets te laten merken

maar hij is bang dat hij het niet meer zal aankunnen. Als Morgane vraagt om mee te gaan naar het optreden van een band verzint hij een smoesje want hij wil zijn moeder niet alleen laten. Ze vindt het vreemd en denkt dat hij boos is. Voor Arthur wordt alles teveel, zijn resultaten zijn slecht, hij reageert brutaal en onverschillig als een leraar hem terechtwijst. Als ze samen naar huis fietsen breekt zijn ketting en hij maakt een lelijke val. Het is de druppel, Morgane wil hem helpen maar door de schok begint hij te huilen en hij gooit er alles uit. Dat lucht enorm op. Morgane reageert lief, vol begrip. Nu moet Arthur ook schoon schip maken met zijn vader. In een goed gesprek blijkt dat vader wel degelijk zijn uiterste best doet om het gezin draaiende te houden. Moeder heeft een skype-gesprek met haar dokter, die haar kan geruststellen en motiveren. Natuurlijk is ze nog niet genezen, maar dankzij nieuwe medicijnen en een goed dieet gaat het de goede kant op. Ze kan zelfs mee naar een belangrijke voetbalwedstrijd. Arthur schittert in de goal. Hij voelt zich een stuk beter en durft eindelijk te dromen: misschien gaat hij ooit voor Juventus spelen, dan wonen hij en Morgane in Italië en komen zijn trotse ouders op bezoek!

1.2. Cover

- Wat dacht je toen je de cover zag? (Dit is een boek over voetbal. Of: dit is een jongensboek. Of: dat lijkt me een leuke jongen! Of..?)
- Was je nieuwsgierig?
- Komt de inhoud overeen met de foto? Eigenlijk gaat het niet over voetbal, maar over een doodzieke moeder. Misschien heeft die foto je op het verkeerde been gezet!
- Op de cover staat: "Lekker lezen". Denk je dan eerder aan een vrolijk en ontspannend boek dat lekker weg leest? Kijk eens naar andere boeken in je kast (of in de Bib). De meeste jeugdboeken hebben een getekende omslag. Waarom is hier voor een foto gekozen denk je? Het is een realistische foto. Het zou een buurjongen kunnen zijn, of jijzelf. Vind je dat hij past bij dit verhaal? Kun je een andere cover bedenken?
- De titel is "Het Net". Waar slaat dat op? Het net van een voetbaldoel? Arthur is keeper, hij moet de bal dus uit het net houden. Maar het is ook de naam van de ziekte van moeder, NET-kanker (p.10). Het is dus een dubbelzinnige titel. Is dat goed gevonden?
- Op de achterkant staat dat het boek vooral over de ziekte gaat en over hoe Arthur en zijn gezin daarmee omgaan. Zou je het boek ook gelezen hebben als het niet in de selectie van de Leesjury zat? Of vind je dat geen fijn onderwerp? Of juist wel en interesseert het je. Waarom zou je over kanker willen lezen? (Omdat je dokter wilt worden? Omdat je iemand kent die kanker heeft? Omdat je Arthur een sympathieke kerel vindt?)

1.3. Personages

- Wie zijn de belangrijkste personages? Arthur, zijn moeder en vader, zus Olivia en zijn buurmeisje Morgane.
- Kun jij hen beschrijven? Weet je iets over hun uiterlijk? Deze schrijver geeft weinig of geen aanwijzingen. Je moet dus zelf bedenken hoe ze eruit zien. Vind je dat fijn? Of wil je graag meer details?
- We weten eigenlijk alleen wat de hoofdpersoon, Arthur, doet, denkt en ziet. Het is vanuit zijn standpunt beschreven, vanuit zijn perspectief. Hij zegt bijvoorbeeld nergens hoe oud hij is. Wat kun je wel vertellen over Arthur? Het is een gewone jongen, hij is een nakomertje. Hij is de keeper van het voetbalteam, houdt van gamen, is beetje slordig (p.3, huissleutels) Hij is best cool, gebruikt veel jongerentaal en doet graag stoer, wil niet huilen! Maar hij is ook gevoelig en zorgzaam, wil zijn moeder zoveel mogelijk helpen. Kun je daar voorbeelden van geven? Hij kookt en poetst (p.82-83) hij weet zelfs wat de lievelingsthee van zijn zus is (p.63). Soms slaat zijn verbeelding op hol en gaat hij meteen het ergste denken. Maar hij kan ook wegdromen over Morgane (p.25, 42, 67).
- We zien alle personages door de ogen van Arthur. Heb je gemerkt dat hij door het verhaal heen anders over hen gaat denken?
  - Zijn vader: Arthur weet niet precies wat zijn vader doet: een slaaf van de bank (p.72). Hij vindt dat hij veel te vaak wegvlucht naar zijn studeerkamer, een workaholic. Hij ziet wel dat vader goed voor zijn vrouw wil zorgen en dat ze van elkaar houden (p.69) maar verwijt hem toch dat hij zijn werk voorrang geeft (p.21-102).
    - Heb je gemerkt dat het voortdurend in het boek terugkomt? Arthur heeft er duidelijk last van, maar heeft hij gelijk?
    - Hoe komt het dat hij anders gaat denken over zijn vader? Moeder zet hem aan om het uit te praten. " ... een gesprek onder vier ogen." (p.105)

- Zijn zus:
  - Wat denkt Arthur over zus Olivia? Hij vindt haar maar raar, door het grote leeftijdsverschil hebben ze elkaar weinig te vertellen (p.17).
  - In het begin is ze een opgewonden standje (p.63) maar dat verandert. Hoe komt dat denk je? Door de ziekte van haar moeder? Omdat ze een baby krijgt? Olivia wordt volwassen, ze groeit in haar relatie en ze maakt minder ruzie met haar vriend Ben. Ze gaat weer studeren voor fotografe (p.64) en komt zelfs naar zijn voetbalmatch kijken. En ze vraagt of Arthur de peter van haar kind wil zijn (p.141)!

1.4. Stijl

- In welke tijd is dit boek geschreven? In de tegenwoordige tijd.
- Hoe zou je de stijl kunnen omschrijven? Het is heel realistisch geschreven. In de ik-vorm, dat zie je al meteen aan de eerste zin: "Ik gooi mijn fiets tegen de zijgevel van het huis..." Arthur is aan het woord, je volgt hem de hele tijd, je maakt alles mee.
- De schrijver koos voor een directe, onopgesmukte stijl, zonder veel versieringen. Vind je dat hij de taal van een tienerjongen goed getroffen heeft? Praten jullie ook zo? "... eerst bikken." (p. 26) "Ik baal als een stekker." (p.44) "Ik weet begot niet meer..." (p.52) Arthur gebruikt veel Engelse woorden en uitdrukkingen. Doe jij het ook? Soms proberen volwassenen jongerentaal te kopiëren, dat klinkt niet altijd geloofwaardig... Is de schrijver er in geslaagd om de taal van een tienerjongen te vatten? Kun je voorbeelden geven? "...bang voor een bad habit of een verslaving hoeven ze niet te zijn." (p.5) "Ik haal mijn schouders op. Who cares." (p.57) "Ik ben niet zo goed in small talk." (p.81)
- Of komt de volwassen schrijver ook af en toe tevoorschijn? Soms gebruikt hij toch ouderwetse woorden: "een gereputeerd arts." (p.19) "Helaas. Het lukt me niet echt." (p.16) "Ik rep me naar de kantine." (p.139) Of wijze beschouwingen die een tiener niet zo zou verwoorden: "De liefde tussen ouders, dat zie je niet overal (...) koppels die nauwelijks om elkaar geven, die gewoon uit routine of koele berekening bij elkaar blijven." (p.69)

1.5. Genre

- Wat voor soort boek is dit? Het is een realistisch boek. Het kan echt gebeurd zijn. Ondertussen weten we dat de schrijver ook aan NET-kanker leed, hij is er aan overleden. Hij heeft dus zijn eigen ervaringen in dit verhaal verwerkt. (zie 2. Verwerking.)

1.6. Tijd

Het boek is in de tegenwoordige tijd geschreven en is chronologisch. Dat wil zeggen dat het de hoofdpersoon volgt vanaf het moment dat het belangrijkste thema, de ziekte van moeder, aangesneden wordt. Het is een lineair verhaal, er zijn weinig of geen tijdsprongen of zijlijnen die afleiden en ook weinig personages. Allemaal rechttoe rechtaan.

1.7. Einde

- Hoe eindigt het boek? Positief. Moeder voelt zich beter en gaat zelfs weer werken. Arthur kan misschien bij de jeugdploeg van Club Brugge spelen. Hij en Morgane hebben een romantisch etentje in het jeugdhuis en dromen van een toekomst samen.
- Had je dit einde verwacht? Het is een open einde, het hoofdprobleem, de ziekte van moeder, is niet opgelost. Je weet dus niet hoe het uiteindelijk zal aflopen.
- Wat vind jij van zo'n open einde? Vind je het vervelend dat je niet weet hoe het verder gaat met Arthur?
- Met welke vragen blijf je zitten? Noem ze eens op? Bijvoorbeeld:
  - Zal de moeder van Arthur genezen?
  - Blijven Arthur en Morgane bij elkaar?
  - Gaat hij carrière maken en een beroemde keeper worden?

- Had je liever dat het boek verder ging tot alles duidelijk is? Of vind je het fijn om zelf verder te fantaseren? Wat zou je dan allemaal nog bedenken?
  - Opdracht: de juryleden kunnen opschrijven hoe ze het verhaal zouden afmaken en dan met elkaar vergelijken. Bijvoorbeeld:
    - Arthur wordt uitgekozen om bij de jeugdploeg van Club Brugge te spelen. Maar daardoor is hij veel van huis en komt zijn relatie met Morgane in de knoei.
    - De moeder hervalt en gaat dood.
    - Arthur en Morgane verhuizen naar Italië, hij schittert bij Juventus en zij opent een spaghetti-restaurant!
- Waarom een open einde?

De schrijver had zelf NET-kanker en is overleden. Waarom heeft hij het geschreven denk je? Misschien koos hij bewust voor een open einde? "Het verhaal mocht wel niet te zwart worden", zei hij daarover in een interview. "Er moest een sprankel hoop overblijven." Is hij daarin geslaagd?

1.8. Sfeerschepping

Een boek over een moeder die kanker heeft... dat is best zwaar.

- Hoe voelde het aan? Spannend? Verdrietig? Eng? Of valt het wel mee?
- Hoe komt dat denk je? Arthur heeft gelukkig ook genoeg positieve elementen in zijn leven: de relatie met Morgane, voetbal en gamen als ontspanning. Ook de manier waarop Arthur vertelt is niet zwaarwichtig. En de positieve, optimistische houding van de moeder is belangrijk.

2. VERWERKING

2.1. Arthur vs. moeder

- Hoe reageer jij als je iets ergs hebt meegemaakt?
- Doe je zoals Arthur en denk je meteen het ergste? "Mijn verbeelding slaat op hol... mam met een kale kop, bleek, uitgemergeld..." (p.7)

Hij heeft daar een naam voor bedacht. Welke? De crazy monkey in zijn hoofd. (p.7, 8, 24)
- Arthur wil er niet over praten. Waarom? Hij wil geen medelijden "Van dat gepamper word ik bloednerveus." (p.21) "Mocht ik ongeneeslijk ziek zijn, dan weet ik niet of ik bezoek zou willen." (p.29) en "Veel te lang heb ik alles opgekropt." (p.97)
- Of ben je een positivo zoals moeder die wil dat iedereen gewoon doorgaat: "Ik zal dat zelf ook zoveel mogelijk doen." (p.132) "Die bezoeken zullen mam ongetwijfeld deugd doen." (p.27)

2.2. Vertrouwenspersoon

Op de achterkant van het boek schrijft een meisje hoe belangrijk het is om een vertrouwenspersoon te hebben met wie je je verhaal kan delen.

- Wat is beter denk je? Op je eentje zitten kniezen of praten over je verdriet? Een oud spreekwoord zegt "Gedeelde smart is halve smart." Klopt dat?
- Arthur vindt op pagina 5 dat ze "geen praatgezin" zijn en ook vader heeft moeite om zijn gevoelens te uiten. "Hij zal het niet zo gauw toegeven, dat ligt niet in zijn aard." (p.102) Wanneer verandert dat? Eerst heel eventjes, als de kinderen horen dat moeder kanker heeft. "Na een tijd zijn we allemaal uitgetroost en uitgepraat." (p.13) Maar het duurt niet lang: "en zijn we weer een zwijggezin." Dan als hij eindelijk zijn hart kan luchten tegen Morgane (p.96) en tenslotte als Arthur op aandringen van zijn moeder gaat praten met zijn vader (p.107).

2.3. Kanker

- In dit boek kom je een heleboel te weten over kanker. Soms met veel details die niet altijd fijn zijn. De schrijver heeft blijkbaar niet alleen een mooi verhaal willen schrijven maar wilde ook uitleggen aan jongeren wat er allemaal bij komt kijken als iemand in je familie kanker heeft. Je krijgt veel informatie over de behandeling en de bijwerkingen. Het is dus ook een informatief boek.

- Zit je daarop te wachten? Of wil je er liever niets over weten?
- Het is wel duidelijk dat de schrijver uit eigen ervaring geput heeft, kun je voorbeelden geven?
  - Hij beschrijft nauwkeurig het verloop van de ziekte. Hij verdoezelt de pijn en de angst niet.
  - “... soms voelt het alsof ze met een mes in haar buik kerven...” (p.71)
  - “Zoveel pijn, dat mag toch niet, dokter? Toch niet meer de dag van vandaag?” (p.113)
- De mensen om je heen
  - Mensen die kanker hebben krijgen vaak veel goedbedoelde goede raad. Wat vindt Arthur ervan?

“Ofwel zijn het prekers: je moet vechten. Positief denken. Yoga doen!” ... “ De andere categorie zijn de kletsers, ze hebben het over koetjes en kalfjes. (p.34) Of betweters: tante Nat overstelpt moeder met adviezen over levensstijl en voeding (p.31 – p.73).
  - Hoe reageren de mensen rondom Arthur?
    - De voetbaltrainer is bemoedigend “... zijn woorden blijven me bij.” (p.53)
    - De klassenleraar is niet op zijn gemak: “Het voelt of hij een lesje afdreunt.” (p.51)
    - Morgane is vol begrip: “Ze vraagt me honderduit over mam en haar ziekte. Het deert me niet... het lucht op dat ik er eindelijk over kan praten. (p.97)

VERDER LEZEN

- Een weeffout in onze sterren / John Green (Lemniscaat, 2014) – het boek waar Morgane heel enthousiast over is

Wil je meer boeken over dit onderwerp?

- Naar de top / Dan Gemeinhart (Lemniscaat, 2014)
- Daan & Nadia / Esther Walraven (Van Goor, 2016)

Bijlage

Arthur en Morgane gaan spaghetti eten in het jeugdhuis (p.145) en hij stelt voor om samen uit een bord te eten. Dat heeft hij in een tekenfilm gezien. “Lady en de Tramp” of “Lady en de vagebond” uit 1955 is een Disneyklassieker over een ondeugende straathond en een verwende cocker spaniël die verliefd worden. De scène waarin ze samen eten in een romantisch Italiaans restaurant is wereldberoemd. Ze knabbelen samen aan één lange spaghettisliert en dat eindigt in een kus... Net zoals in dit boek!

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.